

Olweus patyčių prevencijos programos įgyvendinimas gimnazijoje

Mūsų gimnazijoje nuo 2009 metų rudens pradėta įgyvendinti Olweus patyčių prevencijos programa. **Programos tikslas** yra pakeisti nusistovėjusį požiūrį į patyčias ir pertvarkyti atmosferą mokykloje taip, kad sumažėtų patyčių atvejų skaičius ir toks elgesys nebūtų toleruojamas. Ši programa turėtų būti diegiama visose tos pačios mokyklos klasėse tuo pačiu metu. Daugybė mokslinių tyrimų įrodė, jog šios programos įgyvendinimas pasiteisina – sumažėja patyčių atvejų skaičius ir pagerėja mokyklos klimatas.

D. Olweus, pagrindinis šios programos autorius, patyčių reiškinį tiria nuo 1970 metų, o šią programą pradėjo kurti devintajame XX a. dešimtmetyje. Jis laikomas tyrimų apie patyčių reiškinį pradininku.

Pedagogai visame pasaulyje pasitelkia Olweus patyčių prevencijos programą kovogami su patyčių reiškiniu. Įrodyta, jog ši programa, paremta daugiau nei trisdešimt penkerių metų mokslinių tyrimų medžiaga, sumažina patyčių lygį mokykloje. Tai nėra „greitas vaistas“, o ilgalaikis ir sistemingas metodas, vedantis prie realių pokyčių.

Patyčios (angl. bullying) - tai tyčinis, pasikartojantis, agresyvus bendraamžių elgesys, nukreiptas į silpnesnį vaiką, siekiant jam sukelti fizinį arba emocinį skausmą.

Olweus programą nuo 2008 m. bendrojo lavinimo mokyklose diegia ir įgyvendina Švietimo ministerijos Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras. Ši programa yra įtraukta į Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2008 - 2010 m. programos įgyvendinimo priemones.

Olweus programa taikoma mokyklos, klasės ir individualiu lygmeniu.

Esminiai Olweus patyčių prevencijos programos (OPPP) kriterijai:

- Šiluma, pozityvus susidomėjimas ir suaugusiųjų aktyvumas;
- Griežtos netinkamo elgesio ribos;
- Nuoseklus, tačiau ne priešiškas ir ne fizinis supažindinimas su neigiamomis pasekmėmis, kai nesilaikoma nustatytų elgesio taisyklių;
- Suaugusieji turi atlikti autoriteto ir teigiamo pavyzdžio vaidmenį.

OPPP – tikslai:

- Sumažinti patyčias tarp mokinių;
- Užkirsti kelią naujų patyčių problemų atsiradimui;
- Siekti geresnių tarpusavio santykių mokykloje

OPPP yra visos mokyklos programa, kurios sėkmei reikia aukšto lygio bendradarbiavimo ir viso mokyklos personalo dalyvavimo.

Įgyvendinant OPPP, itin svarbus yra mokytojų ir visų mokyklos darbuotojų bendradarbiavimas.

Pagrindinės taisyklės, nukreiptos prieš patyčias:

- *Mes nesityčiosime iš kitų;*
- *Mes stengsimės padėti tiems, iš kurių tyčiojasi;*
- *Mes stengsimės bendrauti su tais, kurie yra atstumti;*
- *Jei sužinosime, kad iš kažko tyčiojamosi – pasakysime suaugusiems ir mokykloje, ir namuose.*

Programa bus įgyvendinama 18 mėnesių, kurių metu visi gimnazijos darbuotojai aktyviai dalyvauja programoje, renkasi du kartus per mėnesį darbui grupėse. Programos metu siekiama, jog visas gimnazijos personalas sugebėtų pastebėti, atpažinti ir tinkamai reaguoti į patyčias.

Nuorodos:

- <http://www.sppc.lt/> Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras;
- <http://www.bepatyciu.lt> Be patyčių;
- <http://www.vaikulinija.lt/> Vaikų linija;